

Notat skrevet af søkadetlærling Sven Thiede, formentligt i efteråret 1943.

Oplevelser omkring d. 29/8 1943 om Bord paa "Hvidbjørnen" og i tysk Interneringslejr.

Der gik i den sidste Halvdel af Augustmaaned en Bølge af Uro hen over Landet. Man hørte om Strejker i Esbjerg, Aalborg, Odense, Nyborg og Svendborg. Navnlig i Odense og Svendborg gik det haardt til.

I en Protest mod tysk Terror strejkede man i Odense og i Svendborg, hvor der forekom sammenstød mellem tyske Marinere og dansk Militær blev flere Tyskere dræbt. Af denne Grund blev det forbudt Mandskaberne paa Kadetdelingens Skibe, bestaaende af "Ingolf", "Hvidbjørnen", "Hvalrossen", "Makrelen" samt "Dampbaad A" og kutterne "Svanen" og "Thyra" at gaa i Land.

Med "Dampbaad A" som eneste Forbindelsesmiddel med Svendborg laa Skibene i Lunkebugten ankrede udfor Valdemar Slot.

Hverdage gik her normalt med Øvelser og Arbejde om Bord og Lørdag - Søndag 21/22/8 var der Landlov paa Taasinge. Da Vejret i denne periode var ualmindeligt godt, gik alt glat og Vagterne forløb normalt, naar undtages at man en enkelt Nat observerede en sabotagebrand i Svendborg.

Uroen i Luften blev dog yderligere understreget af Regeringens Opfordring til at holde inde med al Uro og Strejker og derfor kom Begivenhederne d. 29/8 ikke helt overraskende.

Allerede Natten mellem Fredag og Lørdag kom en MS-baad ud til Ingolf med en Melding.

Lørdag Eftermiddag lettede vi for at gaa ind til Svendborg for der at indtage frisk Vandforsyning. Før vi gik i Havn blev Hvidbjørnens hele Besætning samlet i Bagbords Sidegang og fik af Skibets Næstkommanderende Kaptajnløjtnant Seehusen, Paalæg om absolut under ingen omstændigheder at underrette civile familie som fremmede om hvad der foregik om Bord, hvilke Sikkerhedsforanstaltninger man traf, eks. havde der i de sidste døgn været givet ordre til skæret udkig og Maskinkanonerne i A.N.Batteriet havde døgnnet rundt været Skudklare.

Det var Meningen, at vi skulde have ligget 3 Kvarter i Svendborg. Imidlertid løb vi ud efter ca. 20 minutters Forløb. En mand af Sømilitært Distrikt Fyen havde været om bord pa Ingolf og han havde aabenbart bragt alvorlige Nyheder. Imedens Skibene laa ved Kajen var det forbudt enhver at gaa fra Borde.

Efter det korte Besøg i Svendborg laa vi atter ud til vor gamle Ankerplads ud for Valdemar Slot. Den følgende Nat blæste det op, der var noget symbolsk i dette at Natten til d 29/8 var stormfuld og mørk.

Imidlertid drev Uvejret hurtigt over og allerede ved Daggry var Vejret fint. Skyfri Himmel og Havblik.

Hen under Morgenen kom først en Lodsbaad ud og dernæst en P-kutter fra Svendborg. De har aabenbart bragt de endelige Meldinger om den nye Situation.

Kl. 06.00 blev vi som normalt purret ud ved Reveillen. Næppe var vi imidlertid kommet ud af Køjen, før Klartskibssignalet gjaldede gennem Skibet. Hurtigt kastede man hvad man stod med i Hænderne, fik Hjælm og Gasmasker paa og for op paa Dækket til Klartskibsposterne. Hurtigt blev Pressingerne taget af Kanonerne, Spejlet skruet ud osv. og straks efter blev Krigsammunionen hejst op fra Magasinerne.

Humøret var fint over hele Skibet, men mange troede endnu at det kun var Øvelse. Straks efter sejlede Kommandørkaptajn Hempel-Jørgensen, Chef paa "Hvidbjørnen", over til Eskadrechefen kommandør Evers paa "Ingolf". Efter en kort Konference vendte kommandørkaptajnen tilbage og "Ingolf" og "Hvidbjørnen" lettede. Kutterne blev efterladt i Lunkebugten ligesom Dampbaad A, der for i øvrigt senere blev sænket af Besætningerne.

Oplevelser omkring d. 29/8 1943 om Bord
paa "Kruddbjørnen" og i tysk Gulverningslejt.

~~Der gik i Ugen før der meddeltes med Lørdag
d. 22 August~~

Der gik i den sidste Halvdel af August Maaned
en Bølge af Ura hen over Landet. Man hørte
om Strejker i Esbjerg, Aalborg, Odense, Elyborg og
Svendborg. Navnlige i Odense og Svendborg gik
det hørende til. Samt Protest mod tysk Terror
strægheds man i Odense og i Svendborg hvor der forekom
Sammenstød mellem tyske. Charriere og dansk skibi
der blev flere tyske dræbt. Af denne Svend
blev det forbudt at landskaberne paa Kaldede
Skibe, desuden af "Sugalf", "Kruddbjørnen", "Klubassen"
"Makrelen" samt dampskibet "Kruddbjørnen" og
"Thyra" af gaa i Land. Med dampskibet og som
 eneste forbindelse mellem Svendborg og Skibene
i Limfjorden anbrandede udfor Valdemarslede.
Hverdagen gik her normalt med Arbejde og arbejdet
om Bord og Lørdag og Søndag 21-22/8 var der Landlov
paa Saasinge. De fleste i denne Periode var vel-
muddet godt gik alt glas og Vagterne foretog normalt,
naar undtages at man en enkelt stas afsejeredede
en Sabotagebrand i Svendborg.

Uraen i Lyseu blev ^{dog} yderligere undersøgt.

af Rejserensens Befordring til at holde inde
med al Uro og Uroghen

derfor kam Besøget d. 29/8 ikke helt
overraskende.

Allerede Torsdagsmorgen Fredag og Lørdag kam
en H.S. Båd ud til Sjøen med en etkelding.
Lørdag Eftmiddag ledede vi for at gaa ind til
Svendborg for der at iidsag frisk Vandforsyning.
For vi gik i Havn blev Skudlyørens hele Besæt-
ning samlet på Bordet Sidegang og fik af
Skibets Væstkommanderende Kapten Einar
Seeluser Paalag om absolut under ingen Omstæn-
digheder at underrette civile det være sig Familien om
frømmet om hvad der foregik om Bord. Hvilke
Sikkerhedsforanstaltninger man tog og Skibet havde
deri de sidste Dage været givet Andre Selskabets
Hilfelse og Maskinmændene i H.S. Bådens havde
dignet rundt vand Skudklar med Amunition.

Det var Mening om at vi skulde have ligget
3 Dage i Svendborg. Imidlertid løb vi ud efter
ca 20 Minutters Forløb. En Mand af semitisk
Distrikt Syn havde vand om Bord gaa
"Sjøen" og han var behøvet bragt alvorlige
Afhjælp. Imidlertid Skibet kom ved Bogen vandt
fuldstændig at gaa fra Prope.

Efter det korte Besøg i Svendborg så vi alle

1200 gamle.

ud til Kuberpladsen ud for Valdemarsløb.
Den følgende aften blæste det op, det var meget
symbolisk i dette at Vadden til d. 29/8 var stormfuld
og mørk. I midletiden blev Auevret hurtig som
og allerede ved Daggry var Vejret fint. Skifri
Himmelskud og glædelig.

Men under stormen kom der et stort ud og
demost. en S. Kutter fra Suenaborg. De har
aabenbart bragt de endelige meldinger om
den nye Situation.

~~Støtte havde man gennem Besættelsen ud
som normalt og~~

Kl. 6,00 blev vi som normalt gennem ud ved
Reveillen. Støtte var vi imidlertid kommet ud
af Kajen for Klarskibes signalet galdede gennem
Skibet. Hurtigt kastede man hvad man stod
med i Klæderne fik Hjelm og Gasmaske på og
for at nå dækket til Klarskibes passerne. Hurtig
blev Pressesammingerne taget af Kautionen, Spejlet
skruet ud o. s. v. og straks efter blev Pressesammingerne
best op fra ~~at Klarskibes~~. Humøret var fint
over hele Linien, men mange troede endda at det
kun var G. udk. Straks efter sejlede Kommandør-
kaptajn Kumbel og Jonsson. Chef på "Hvidbjørnen"
over til ~~at Klarskibes~~ Kommandør over på Yuzaff.
Efter en kort Konference med Kommandørkaptajn

tillbage og "Fugalt" og "Hvidbjorn" bestede ~~at~~
 Klubberne blev efterladt i Særskiltuegen ligesom Havn-
 baad og der for i øvrigt senere blev sønket af
 Besættelsesmagten Det dertil hørende omlede var kaldet "Fugalt" og "Hvidbjorn" og blev sønket af
 og forfulgt af Besættelsesmagten de første dage af september 1944

I København blev så "Fugalt" og "Hvidbjorn"
 ud af Særskiltuegen og gennem Sømands mellem
 Øen og Søngården. Da vi havde læst blev "Hvidbjorn"
 Besættelsesmagten fik sig angivet på Maddebjerg
 for Kommandørerne. Herfra holdt Chefen en kort
 Tale. Han meddelte hvad man havde det Tidspunkt
 medte nemlig at V. Havnens havde sagt Komman-
 døren i København og at dybe Tropper havde foresat
 at Gulv var hele Sømands. ~~De~~ blev kæmpet med Duge,
 Gderhøj medte man at ystte Diversion Chef havde
 givet Ordre til at afværgningen skulde være uden
 Modstand. Dermed havde man ikke kunnet
 få Forbindelse med Sømandskommandøren.

Hvis det blev angrebet var det Hensigten at vi redd
 skaas. Det er I vil med på ²⁰ spurgte Chefen "A
 Aldrig har jeg hørt et saa smukt. Gavel som det
 Mandshaltet svarede Chefen med Det var det første gang at det
 blev kaldt "Fugalt" og "Hvidbjorn" og blev sønket af
 Besættelsesmagten de første dage af september 1944

Da Skibene ~~var~~ Forsyningens skibe leverede
 det ikke er indviklet til Havn og derfor leverer de Sømands
 rødede udseje forsynes med Beskyttelse for Mandshalt
 der med ~~Øen~~ og et S. Skys Sørgaush udtekte.
 var Hensigten vel ikke de bedste; men det sa man

hvor fra vi bevægede og brede almen var den
 dag kommet som vi alle så den 9 April havde
 skullet vi kommet ^{at fordringsammen}

Ved middagstid fik vi en tyk tågeskye
 nær på 600 s. i sigte. den var anvent med
 to Sk. 10,5 mm Kanoner, saa næst den repræsen-
 tede vi en vand chiller en Overmugt tåle Yngulf var
 bevæget med 2 Sk. 12,5 mm og vi med 2 Sk. 87 mm.
 Patronkanoner. Men Kommandør Evers ønskede
 ikke at see den der bevægede Yden. Hvad kan han
 haft af Ordre er muligt at sigge. Derfor naede det
 tykke Gasøj ind på en afstand af ca 200 m.
 uden at der skete noget. Saa begyndte han
 at signalere. "Høj charkonome." Vi standrede. Dermed
 jeg sendte et Gasøj. Samtidig med dette
 observerede flere tykke Smedebænde og Yager. vist
 nok 5 ialt dels Nord Nord og dels med Syd.

Om Kommandør Evers mektar megen med
 at det rakte tykke Signal betød at tykheren vilde
 sende en Parlemensat er ikke led at sigge. I alle Sit-
 foldte blev ~~de Rehylgere~~ og opladte Kanaler der beford
 sig på Døket kendt ved en Sk.

Saa den tykke Motorbaad lagde sig ved den udhastede
 Golslejer kunde ikke kunde de 20 Maskenpistol og
 Maandpræval bevægede klaveroldat enre uden
 Hænding. og uden Varskelyt overmugt ~~Bevæge~~
 Bevægelse.

Medens dette sted paa Lykkedes led fra Yngals
 Bagtons Bornege. I der allerede kom fra Tysken
 af signalere. "Hvad formligt Svej over Bred".
 Samtidig saa vi Gannet og blive strøget og
 Hagekens flages gaa til Topp. desvarede frygtligt
 Gjeblik hida blev vi klar over at der ikke maatte
 kæmpes. det blev haardt vaeret ansonst.

For halv Sueskland blev sad om Pzord fra
 Guedlyon ved en ad no maatte rore en Tunge.

Under Hagtarsed sigte ^{med den} H.H. Guedlyon og Yngal
 Ud fik Ordre til at seje ud paa et glendekke
 og beholde Podruessens og foliole os rolige.
 Altsa dukkede Hvalen op og saa for sig at yde en
 Indsats mod Qrefaldsmænd og.

Med i all Sussheden frejgik en lille munder Episcat
 der er med til at kanklens det typiske danske Sæd.
 Rablene synes desuden ikke anden Tæske og Prus
 Mandshalid skulde "spaffe" no gode danske Glaske-
 steg. derfor dukkede de Hysen op og stik Suse som
 de delte ud til kjerne og nevsne

Medens alt dette frejgik havde et Væstbermann
 derude Kantaplaylusus. Sehusen aabnet alle
 vandrette Slager og Dore og havde antallet den
 sidsmidstillede Bombe der var aulmst i Dassen for
 til. Officere og Pufferter.

Da han som en var blev Besatningen alle.

8
7
samlings og serude. Under Oprijs af de tyske
Marinesoldater der stod oppe paa Praddakket og saa ned
ud samt en Befalingsmand

Saa siger Vorstønnen. Hold Jer klar om et
Øjeblik sender vi Skibet. Der opstod en uheldig
En Kadet blev saa beunget af ham paa
Skulderen. Saa kom Chaskebetsatung og
og listede ogsaa agterud.

Pludselig henvender sig en til den tyske
Befalingsmand paa Praddakket og siger
saa ud. Warum derde srau Tyskeren
Om Bøllmanns bliver Skibet spærret; hvad
sige Tyskeren forstaaet og saa grinede han
spøgt og satte et herligt edruet op - Han
ten at det var Løgn.

Saa fik vi Ordre skal springe over Bord
og saa idet vi satte Hammet paa
og fik og traakte Murale. de tyske
men maade ikke ad skyde

Saa kom Rekspløseren. Jorden, og Skibet
begyndte langsomt at gaa ned
paa Braen stod en tysk
lige Blayne blappet sammen og
faldet.

Belieft og nogle Rekspløseren var
og den lykkedes det nu at sætte
de Rednings

& Daudes - de begynde da at fiske Falkon.
 Saa disse Fiskerier var de synderlig Gled-
 lyse ogsaa under de Slag. Kaybøsen under
 Søfens Sammenbragte. Saa klædte medlem-
 te Padeler. Brude og Gulst og Aspirant W W
 Christensen som Prædiger og ledede Gensens Fly-
 ved og søste Sammenbragte under Søfens. De svømmede
 Maskiner julede og spæ en dyb Terpedojagt der
 medlemmer var kommet til Gledede med
 Gleden med Reklagerer med alle Padeler.
 De undyk medlemmer altilids druffed og fik alle
 boede det i Daudes Lude. Ogsaa de begynde
 at fiske de svømmende op. Da de sigte at fiske
 nogle de laa lige i Vindelen af Gledede alle
 med System alle Gleden.

Efter ca 3/4 efter Eksperimentet havde fundet Gledede
 alle kammeret op i vor Pedimysløb eller elator-
 haad og med disse tre Forsøjer sejlede vi saa
 hen til den dybe Gage og overgaves. Derige-
 am Prud her blev vi undsigst for Gledede.
 Offshore dog undtaget. Saa blev vi dald og tykt-
 lignes miste det sig at alle var reddet.

Vi fik saa Ordre til at gaa ned paa Mand-
 skabsbanerne. Her fik vi noget at skaffe og fik
 lov til at tage alle Uniformer eller resten de faaede
 deraf vi havde i Maskinrummet.

ellendens vi sad der spillet hernegne horte vi
 Skydning fra Maskenskyse, det var Systerne
 der stilledes vor Motorbaad og vor Redningsbaad
 Gennem Landet var det over paa Hvedbjørnen og
 tage de Damptryk ved vi havde sad og i Hvedet
 alle Højkensflages saaledes at "Hvedbjørnen" gik
 under Højkensflages; imidlertid var der fra dansk
 Side gjort hvad der kunde gøres for at bevare vor
 Skib under Damptryk, - det var

Papestran Times Følgebogde vor Skib og
 over paa Siden og

Desuden som gik nu livligt om hvad man vilde
 gøre ved os. Etogle mente Systerne andre
 gattede paa Gudmen i dansk Gam. De var i live
 tilfælde klare om det der var sket i det og at vi
 næppe forløbely blev sat paa for Fod.

Modens alt dette var sket havde ogsaa
 Ingolf forsøgt at sønke sig.

Her var det ellernegne at samle sig med
 Bombens Eksplosion skulde Gaverne blev adne
 og Damptrykforlen skulde til Høllene & Bomben
 forsagede imidlertid og kunde to redselsly
 gunde Hved.

Der skete saaledes at Damptryk for op af
 Skovstuen samlede sig med at Damptryk

drænger med og Ingolf fandt en stor Gæ-
 side. Det opdyr Tyskernes straks. Eva Min-
 stryggeren dables Alder fra Larsen. Yarrow
 kubes Granat slaa med færdig (færdig) fra
 Skibet peder.

Den kommanderens tyske Officer, jagtident
 Kell Besætning, øjeblik med chaskenjustole
 i Ruzzen. De bliver alle i Gæld med masten
 paa Ruzzen (Tysk, øjeblik) nesop det Gæd
 hvorunder den Bombe lader livet. Øjeblikket
 eksploderer. Den tyske Løjtnant bliver i Gæld
 staudes øjeblikket i det hele Besætning i
 Omrødet. Gæd vil blive med. Yderligere
 blev den dages 10 Gæd (Luvordlands Kædet
 Pries-Steinung) der vilde blive skudt med iske
 Øjeblikke med Gæd. Kommandereren
 erklærede at Skyldene ligger paa Larsen og at
 de to kære skede ligger i Gæld. Besætning
 ansvarlig. Dette dag, Tyskerne i Gæld
 mig. Hereser sig og klarer, at de ikke vil
 føve med at udføre Gæd. Gæd efter.
 Orlogkaptajn Westrup (Luvordlands Kommandereren
 "Ingolf" afmonteret personligt Bombe) og
 Mastenbesætning gaa til chasken. Trods det
 at Gæd med det Tidspunkt resultat for
 at Gæd er dobbelt af Gæld de nojere Gæd.

efter mig Bern

vard Approvet til. Det lykkes os saa delstøtt
Bundværelsaabning^{AAFC} idet den svenske Panser-
mest, en vaskelig Nordmand havde smidt
Gjæmsken bort.

Saaledes naaede Jugolf ogsaa Havn, men
saa vidt vides er Gælden uenig paa den Ords-
ubrugelige. En Kuesyren er det i hvert
Sjældt at endnu bølge efter Overfaldet byrder
paa det samme Sted hvor den blev bryd d. 29.

Skudsjørens Besættelse var imidlertid i
nuum So flyttes fra Torpedobayen over paa
den Almestryg, de havde eskorteret Jugolf i
Havn. Her var man til syreladent meget
nervose, hvilket gav sig Udslag i Raader
og Raader om.

De blev sat i Land paa Kajen i det indre
af Korsør Havn. Her stod vi saa. De fleste
Pulver aandr og paa Underlykker ingen havde Sho
paa. I smaa Hold gik vi for at ad faasne os
paa Jugolf hvor vi fik i sinis for Gædet og Præ-
termaster Uniformer for at redde disse Sky der jo var
private forevorte del.

De efter det er at vide at vi skulde afpæne
Bivne. Den der have en Skrif, eller afpæne
den, den blife skudd. sagt en Soldat der fanger

som uden for Byen ~~hvor~~ ca. 1/2 Meile fra Udgangspunktet
Planen til os jublene og roden at Italien
havde kapitulert ^{hvor vi fra 1848 i 1849}

Det var ca 0130 da vi i syde Frans
afkommanden blev ført ud til Levedparken
i Grudby. Her til ankom i Løbet af disse Dage
de andre Mariner fra Provinsen og Kongeriget
Prætorier. Paa denne Skole blev vi paa det Tidspunkt
Kongemandskabets Verberinger og Assister og
Barn var tillert og egne Kobs medler havde
blat i Hænderne der var uden Skole for

Selvfolgelig var ~~den~~ den Tid. For at her
Siden ~~kan~~ os kom adskillig af vor kendte
Kunstner og Kunst ud til os og underviste
de interne danske Mariner

Endelig kom Hjemsendelsen; men det var
som et Gjør og Godeforholdet at vi skulde flyve
derfor var det mig yndet svar med.

Man har for udenforstaaende ofte kritiseret
Prætorierne d. 29. Et er i hvert Tilfælde givet.
Saldatenes Kampend var der ind i Byen med.
Endelig de enkelte rig og ghaendte medier folgendt til
Trak.

Da vi var doyet om Bord i den syde Frans
Kongeriget en eller to fra Skudtorn om en
Storøje. Det viste sig saa at han havde reddet.

word Gåndagsflag, el reerly eler Odegsflag.
Hes skude skylene Hentvøje. Hes lykkes røhety

[Faint, illegible handwriting covering the rest of the page, likely bleed-through from the reverse side.]